

IKT-alapú kooperatív tanítási óra terve

1. Alapadatok

Készítette: Pelhrimovszky Dóra

Témakör megnevezése: Nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

Tanítási egység (téma) címe: Gazdasági válságproblémák a világban

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket szerző és feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai: A tanítási óra célja, hogy a diákok átfogó képet kapjanak a napjainkban zajló legfőbb gazdasági válságproblémákról, azok okairól és gazdasági következményeiről.

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- Diákok képesek legyenek megnevezni a legfőbb gazdasági válságproblémákat. Egységben lássák a világban zajló gazdasági problémákat.
- Önálló és közös feladatmegoldás
- Együttműködőképesség fejlesztése
- Kritikai gondolkodás fejlesztése
- Hiteles internetes források keresése

2.3. Oktatási követelmények:

- Fogalmak:** infláció, fogyasztói kosár, fogyasztói árindex, adósságspirál, centrum, periféria, defláció, gazdasági válság, TNC, telepítőtényezők
- Folyamatok:** infláció alakulása az elmúlt években, eladósodás kialakulása, centrum-periféria függés kialakulása (tömegtermelés kihelyezése a perifériaára), defláció alakulása a múltban
- Összefüggések:** infláció hatása a fogyasztói árak alakulására, eladósodás legfőbb okai és gazdasági következményei, defláció következményei (hitelek visszafizetésének akadozásai, munkanélküliség, 1929-1933-as nagy gazdasági világválság), tömegtermelés kihelyezésének legfőbb okai (adókedvezmények, olcsóbb munkaerő, környezetvédelmi szabályozások), centrum-periféria közötti függés hátrányai (pl. elmaradott országok függőségének növekedése)
- Főbb tanulói tevékenységek:** egyéni munka, csoportmunka

3. Szemléltető és munkaeszközök

Szemléltető eszközök

- előre elkészített plakát (1. melléklet)
- Canva.hu
- Blogspot.hu

Munkaeszközök:

- laptop
- okos telefon
- online felületek (Blogspot.hu, Canva.hu, Google Űrlapok)

4. Fejlesztő értékelési eszközök (részletes kidolgozás, ismertetés)

Fejlesztő értékelés három lépésben történik:

- 1) Diákok **online kérdőívet** töltenek ki a csoportmunka megkezdése előtt arra vonatkozóan, hogy mit várnak el maguktól és a csoport többi tagjával szemben a csoportmunka során (<https://forms.gle/U9Fn2YLtWxSkNYmb8>). Ennek a célja egyrészt, hogy tanárként még jobban megismerjük diákjainkat, ők mit gondolnak magukról, másrészt, hogy megnézzük, hogy az előzetes elvárások hogyan valósultak meg a munkafolyamat során.

A diákok a kérdőívet névvel töltik ki. Ennek legfőbb célja, hogy megismerjem a diákokat, gondolkodásukat és véleményüket. A beküldött kérdőíveket szigorúan bizalmasan kezelem.

- 2) **Társértékelés**, minden csoport a saját munkájáról és a csapatmunkáról az óra utolsó 10 percében rövid kérdőívet tölt ki arra vonatkozóan, hogy hogyan élték meg a csoportmunkát, mennyire elégedettek az elkészült produktummal, jövőben mikén változtatnának (<https://forms.gle/iU6tEt88w54UjaXv6>).

A társértékelést a diákok név megadásával töltik ki. Ennek a legfőbb célja, hogy tanárként még nagyobb betekintést nyerjek az osztály dinamikájába, a diákok közötti kapcsolati hálóról. Az órát követően minden csoport megtekintheti a saját társértékelését névtelenül. Az eredményekből egy rövid statisztikát fogok készíteni, amelyeket a diákokkal Google Classroom-on keresztül osztok meg.

- 3) **Tanári szöveges visszajelzés**: Minden diák névre szóló visszajelzést kap az órai munkájáról. Ennek elkészítéséhez az órai munka során folyamatosan körbejárom, megfigyelek és jegyzeteket készítek, arra vonatkozóan, hogy a diákok hogyan szerepelnek a rájuk kiosztott szerepekben, mennyire segítik elő a csapat munkáját. A szerepek szándékosan úgy lesznek kiosztva, hogy a diákok kimozduljanak a megszokott szerepeikből és új szerepben próbálják ki magukat. Legfőbb célom ezzel a bátorítás elérése, hogy a tanulók lássák, hogy olyan dolgokra is képesek, amikről nem is gondolták volna, hogy képesek megcsinálni.

Emiatt a szöveges értékelés során elsősorban az önmagukhoz képest fejlődést veszem figyelembe. A szöveges értékelés során kiemelem az erősségeiket, fejlesztendő készségekkel kapcsolatban tanácsot fogalmazok meg. Annak érdekében, hogy a diákok kézzel fogható értékelést is kapjanak egy négy skálán összegzem az órai csoportmunkában való részvételt (*kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített és felzárkózásra szorul*). Minden értékelést a megfigyeléseimmel támasztom alá.

A szöveges értékelést a következő óra kezdetéig minden diák e-mail-ben megkapja.

példa szöveges visszajelzésre:

Kedves Levente!

A csoportmunka során a tőled megszokottól ellentétes szerepkört kaptál. Te voltál a csapat egyik kutatója, annak ellenére, hogy általában te szoktál lenni az a személy, aki irányítja a csapattársakat és összefogod a feladatokat. A kezdeti döbbenet után örömmel láttam, hogy alkalmazkodni tudtál az új szerepedhez, és átadtad a vezető szerepet Zalánnak. Anélkül, hogy átvetted volna a vezető szerepet segíteni tudtad Zalánt, amikor úgy láttad, hogy el kezd kicsúszni az irányítás a kezéből.

Gratulálok a sikeres csoportmunkához, ezek mind olyan tulajdonságok, amelyek a jövőben is nagyon hasznosak lesznek.

A csoportmunka során látott munkád és társaid segítségét látva az órán kiválóan teljesítettél.

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
0-2 perc	Adminisztráció (köszöntés, hiányzók rögzítése) (mindenki csoportonként foglal helyet, csoportalakítás előző órán megtörtént)				Tanári kézikönyv
2-3 perc	Témák kiosztása a csoportok között: <ul style="list-style-type: none"> - centrum-periféria közötti függőség növekedése - infláció - defláció - eladósodás A kiosztás random generátor segítségével történik.	Témák kiosztása	Tanári közlés	Frontális osztálymunka	tanári laptop, Online random generátor https://wheelofnames.com/
3-6 perc	Feladat pontos ismertetése <i>Minden csapat a saját témájában készítsen egy rövid blogbejegyzést a blogsot.hu-n! A blogbejegyzésbe szűrjatek be egy általatok készített posztert és hozzá készítsetek egy rövid magyarázó szöveget! A poszter legfőbb célja a feladatot ismertető kérdések könnyebb megértése és a szemléltetés.</i> Minden csoport előre elkészített posztert kap, aminek a segítségével pontos képet kapnak arra vonatkozóan, hogy a témán belül mely kérdésekre koncentráljanak. Csapatok posztere az osztály Google Classroom fiókjába is feltöltjük.	Feladatismertetés	Tanári közlés	Frontális osztálymunka	Canva, (1. melléklet), Google Classroom
6-10 perc	Szerepkörök kiosztása <i>A feladat megkezdése előtt minden csoportban kiosztásra kerülnek a szerepek. Minden szerephez egy-egy feladat társul, amelynek az elvégzéséért az adott tanuló lesz felelős.</i> <ul style="list-style-type: none"> - időfelelős – idő figyelése, mindenki figyeljen a rá kijelölt feladatra, időre készüljön el a csoport a végső produktummal + besegít a kreatív igazgatónak - projekt menedzser – blogbejegyzés formába öntése - kreatív igazgató – a poszter kész formába öntése - kutató (2) – anyagok gyűjtése és jegyzetkészítés 	Szerepkörök kiosztása	Tanári közlés	Frontális osztálymunka	Névre szóló szerepkör kártya (2.melléklet)

	<i>(képek, grafikonok, cikkek keresése)</i> A feladatok differenciálva kerülnek kiosztásra, tanulói képességeket figyelembe véve.				
10 - 12 perc	Csoportmunka megkezdése előtti kérdőív kitöltése . Minden tanuló a csoportmunka megkezdése előtt kitölt egy kérdőívet arra vonatkozóan, hogy mit éreznek a rájuk kiosztott szereppel kapcsolatban és milyen elvárásaik vannak csoporttal, valamint magukkal szemben a munkafolyamat során.	Előzetes felmérés	Kérdőív kitöltés	Egyéni munka	Google Űrlap (kérdőív) https://forms.gle/U9Fn2YLtWxSkNYmb8 Google Classroom
12 – 37 perc	Csoportmunka Minden csoport elkezd a feladatmegoldást a témával kapcsolatos poszter és blogbejegyzés elkészítését. Az idő lejártát követően egy egész anyag áll össze az elkészült blogbejegyzésekből, amelyeknek a részletes ismertetésére a következő órán kerül sor. A munka közben csoportok között körbejárok, megfigyelem, hogy hogyan halad a munka, mindenki a rá kijelölt feladattal foglalkozik-e, felmerülő kérdéseket megválaszolom.	Új ismeretek szerzése	Feladatmegoldás	Csoportmunka	Blogspot.hu https://www.blogger.com/u/2/blog/post/edit/5203762378638716660/1535162962301250538 Canva.hu (3. melléklet)
37 – 43 perc	Társértékelés Minden tanuló online kérdőívet tölt ki az elkészült produktummal és a munkafolyamattal kapcsolatban.	Értékelés	Tanári magyarázat, tanulói	Önálló munka, frontális osztálymunka	Google Űrlapok https://forms.gle/iU6tEt88w54UjaXv6 , telefon
43 – 45 perc	Óra lezárása, elköszönés Összefoglalom, hogy mi történt a mai órán, valamint emlékeztetem a diákokat, hogy a szöveges értékelést a következő óráig e-mailben megkapják. Mindenki készüljön egy rövid előadással, amiben a mai órán elkészült produktumot mutatják be, ennek a hossza maximum 5 perc.	Lezárás	Tanári magyarázat	Frontális osztálymunka	

1. Feladatot ismertető plakát

KÉSZITSETEK PLAKÁTOT AZ INFLÁCIÓVAL KAPCSOLATBAN!

Mutassátok be képpel, grafikonokkal, hogy mit nevezünk inflációnak, milyen eszközökkel mérhetjük, milyen gazdasági következményekkel jár, hogyan alakult az elmúlt években hazánkban, és a környező országokban!

A feladat megoldásához használjátok az internetet és online adatbázisokat (pl.:KSH...)!

2. Névre szóló szerepkör kártya

Levente
Kreatív igazgató

3. Lehetséges posztermegoldás

Infláció

Fogyasztói árak változása
(az előző év azonos időszakához képest)

Év	Ár változás (%)
2020	~2
2021	~3
2022	~10
2023	~25
2024	~10

Egy hétheti nagybevásárlást modellező vásárlói kosár árai a Lidlben tavaly decemberben és idén novemberben (Ft)

Árucikk	2023	2024
Árpa 1 kg	390	410
Árpa 5 kg	1950	2050
Árpa 10 kg	3900	4100
Árpa 20 kg	7800	8200
Árpa 30 kg	11700	12300
Árpa 40 kg	15600	16400
Árpa 50 kg	19500	20500
Árpa 60 kg	23400	24600
Árpa 70 kg	27300	28700
Árpa 80 kg	31200	32800
Árpa 90 kg	35100	36900
Árpa 100 kg	39000	41000
Árpa 110 kg	42900	45100
Árpa 120 kg	46800	49200
Árpa 130 kg	50700	53300
Árpa 140 kg	54600	57400
Árpa 150 kg	58500	61500
Árpa 160 kg	62400	65600
Árpa 170 kg	66300	69700
Árpa 180 kg	70200	73800
Árpa 190 kg	74100	77900
Árpa 200 kg	78000	82000
Árpa 210 kg	81900	86100
Árpa 220 kg	85800	90200
Árpa 230 kg	89700	94300
Árpa 240 kg	93600	98400
Árpa 250 kg	97500	102500
Árpa 260 kg	101400	106600
Árpa 270 kg	105300	110700
Árpa 280 kg	109200	114800
Árpa 290 kg	113100	118900
Árpa 300 kg	117000	123000
Árpa 310 kg	120900	127100
Árpa 320 kg	124800	131200
Árpa 330 kg	128700	135300
Árpa 340 kg	132600	139400
Árpa 350 kg	136500	143500
Árpa 360 kg	140400	147600
Árpa 370 kg	144300	151700
Árpa 380 kg	148200	155800
Árpa 390 kg	152100	159900
Árpa 400 kg	156000	164000
Árpa 410 kg	159900	168100
Árpa 420 kg	163800	172200
Árpa 430 kg	167700	176300
Árpa 440 kg	171600	180400
Árpa 450 kg	175500	184500
Árpa 460 kg	179400	188600
Árpa 470 kg	183300	192700
Árpa 480 kg	187200	196800
Árpa 490 kg	191100	200900
Árpa 500 kg	195000	205000

3. Lehetséges tanulói megoldás a blogbejegyzésre

Gazdasági válságproblémák a világban

Infláció

Inflációnak az árszínvonal tartós emelkedését, a pénz vásárlóerejének romlását nevezzük

Infláció változására szolgáló mutató a fogyasztói árindex, amelyet a fogyasztói kosár segítségével mérhetjük. A mérés során vesszük egy átlagos ember, egy átlagos vásárlását (ezt nevezzük fogyasztói kosárnak) és megnézzük, hogy ennek a tartalma, hogyan alakult egy hónappal, vagy akár évekkorábban. A cél, hogy az infláció mértéke 2-4% között mozogjon, hiszen az sem jó, ha túl magas, de az sem, ha ellentétes folyamat (defláció) indul meg.

Az elmúlt 1,5 évben sokat hallhattunk és tapasztalhattunk az inflációról. Európa szerte Magyarországon volt a legmagasabb az infláció mértéke. A csúcs 2023 első felében volt, körülbelül 23%-on tetőzött, azóta folyamatosan csökken. 2024. februárjában 3,7% volt.

Nagyon magas infláció súlyos gazdasági következményeket vonhat maga után. Ezek közé tartozik az